

Ćwiczenia logopedyczne

ZESTAW ĆWICZEŃ MAJĄCYCH NA CELU WYWOŁANIE PRAWIDŁOWEJ ARTYKULACJI GŁOSEK SZEREGU SYCZĄCEGO (s, z, c, dz)

Ćwiczenia języka:

- Wysuwanie języka do przodu oraz chowanie go w jamie ustnej przy szeroko otwartej buzi (*robimy półeczkę z języka*);
- Kierowanie wysuniętego języka w kąci ust – naprzemiennie język długi i wąski lub krótki i szeroki (np. *Żyrafa i słoń grają w tenisa*);
- Unoszenie języka na górną wargę – język wąski i szeroki (*stawiamy kropkę lub chowamy całą wargę*) przy szeroko otwartej buzi;
- wysuwanie i chowanie języka pomiędzy zbliżonymi zębami (*czeszymy język*);
- oprzeć czubek języka o dolne zęby – język wybrzuszyć tak aby górne zęby skrobały jego grzbiet (*drapiemy koci grzbiet*);
- robienie z języka rurki;
- unoszenie języka na górne zęby a następnie przesuwanie go w kierunku podniebienia miękkiego (*malowanie sufitu*);
- przesuwanie językiem po wewnętrznej i zewnętrznej stronie zębów górnych i dolnych (*lakierowanie zębów*);
- mlaskanie czubkiem i środkiem języka , przyssanie języka do podniebienia przy szeroko otwartej buzi (*pokaż jak ssiesz cukierka*);
- żucie brzegów języka zębami trzonowymi z obu stron jednocześnie

Ćwiczenia warg:

- szerokie otwieranie i zamykanie ust (*śpiewak operowy*);
- naprzemiennie całuski i uśmiechy;
- naprzemiennie robienie wesołej i smutnej miny (kąci ust do góry lub do dołu);
- układanie dolnej wargi na górną i odwrotnie (*chowanie wargi*);
- naprzemiennie przygryzanie warg górnej i dolnej zębami;
- naprzemiennie zasłanianie zębów górnych i dolnych wargami;
- gwizdanie, parskanie, cmokanie;
- wymawianie z przesadną dokładnością samogłosek: a, o,e, u, y, i;

Ćwiczenia zuchwy:

- opuszczanie i zamykanie szczęki dolnej;
- poruszanie zuchwą w linii poziomej (wahadełko)
- naśladowanie żucia krowy;

Ćwiczenia można wykonywać naprzemiennie przy zamkniętych i otwartych ustach.

Wywoływanie prawidłowej artykulacji głoski „s”

- rozciągamy wargi i wypowiadamy „eee...” - język leży za dolnymi siekaczami na dnie jamy ustnej; utrzymując podany układ języka polecamy przymknąć usta a zęby zbliżyć do siebie ;
- przed lustrem wypowiadamy wydłużone „eeeeeeee” - dziecko kontroluje układ narządów mowy w lustrze;
- aby mieć pewność, że język w trakcie wymawiania głoski nie zmieni położenia można polecić dziecku aby przytrzymało czubkiem języka przy zębach np. supeł zawiązany na nici, kawałek andruta itp.
- Można polecić dziecku aby zagryzło słomkę do picia ułożoną po środku języka, wsuniętą na około 2 – 3 cm w głąb jamy ustnej – przy tym układzie dziecko próbuje dmuchać;
- Należy zwrócić uwagę, aby zgryz dziecka podczas artykulacji był naturalny

Utrwalanie prawidłowej artykulacji głoski:

- Utrwalanie głoski w izolacji przy zachowaniu prawidłowego układu języka – strumień powietrza ma się wydobywać z przodu a nie z boku ust:
 - syczenie do środka pustej butelki (*zaklinanie węża*);
 - popychanie „syczeniem” piłeczki pingpongowej, piórka, papierowej maleńkiej łożeczki na wodzie;
 - robienie fal na wodzie w misce (*marszczenie wody*)
- Utrwalanie głoski w sylabach poprzez
- powtarzanie sylab:
Sa, so, se, su, sy
asa, aso, ase, asu, asy,
osa, oso, ose, osu, osy,
esa, eso, ese, esu, esy,
usa, uso, use, usu, usy
ysa, yso, yse, ysu, ysy
- zabawy w wymyślanie słów zaczynających się na wyćwiczone sylaby

3. Utrwalanie głoski w wyrazach: